

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę.

Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

ZADANIE 1

Pytania testowe

1. W spółce z o.o. różnice kursowe ustalone w związku z aktualizacją wyceny na dzień bilansowy krótkoterminowych aktywów finansowych opiewających na waluty obce wycenianych w cenach rynkowych zalicza się – zgodnie z ustawą o rachunkowości – do
 - a) pozostałych kosztów lub pozostałych przychodów operacyjnych.
 - b) rozliczeń międzyokresowych.
 - c) **przychodów lub kosztów finansowych.**
2. Zgodnie z MSR 16 dłuższy remont, związany z przerwą w użytkowaniu środka trwałego
 - a) powoduje zawsze okresowe zawieszenie naliczania amortyzacji.
 - b) **nie może powodować zawieszenia naliczania amortyzacji.**
 - c) wymaga czasowego usunięcia środka trwałego z ksiąg rachunkowych
3. W spółce z o.o., mającej obowiązek poddania swego sprawozdania finansowego badaniu przez biegłego rewidenta, która przyjęła status spółki małej, zgodnie z UoR, obce środki trwałe otrzymane do odpłatnego używania na czas oznaczony, po którym własność przedmiotu umowy jest przenoszona na korzystającego
 - a) zalicza się zawsze do środków trwałych.
 - b) nigdy nie zalicza się do środków trwałych.
 - c) **zalicza się lub nie do środków trwałych zależnie od decyzji kierownika jednostki.**
4. W sytuacji, w której wartość bilansowa zaciągniętego przez jednostkę kredytu długoterminowego jest wyższa niż jego wartość podatkowa powstaną
 - a) rezerwy z tytułu podatku dochodowego odroczonego.
 - b) **aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego.**
 - c) bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego.
5. Zgodnie z MSSF 3 połączenie przedsięwzięć może prowadzić do ujęcia
 - a) wyłącznie należności, które nie były ujęte przed połączeniem.
 - b) wyłącznie zobowiązań, które nie były ujęte przed połączeniem.
 - c) **zarówno aktywów jak i zobowiązań, które nie były ujęte przed połączeniem.**
6. Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się m.in.
 - a) umorzenie należności z tytułu dostaw.
 - b) **przepadek wadium wniesionego przez uczestnika przetargu u organizatora przetargu.**
 - c) zwrot dopłat wniesionych do spółki z o.o., której jednostka jest udziałowcem.
7. Koszty wytworzenia produktów obejmują
 - a) **koszty produkcyjne.**
 - b) koszty produkcyjne i koszty ogólnego zarządu.
 - c) koszty produkcyjne i wyłącznie uzasadnioną część kosztów ogólnego zarządu.
8. Saldo Ct konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów” informuje o tym, że
 - a) rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest wyższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.
 - b) **rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest niższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.**
 - c) księgowanie jest błędne – na tym koncie nie może wystąpić saldo Ma.
9. Zgodnie z ustawą o rachunkowości, w uzasadnionych przypadkach, o koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania zapasów, można zwiększyć wartość zapasów
 - a) **towarów.**
 - b) materiałów.
 - c) wyłącznie materiałów podstawowych.

7 Rachunkowość finansowa

10. Zgodnie z ustawą o rachunkowości stopień zaawansowania usługi wykonywanej w ramach umowy o usługę budowlaną o okresie realizacji dłuższym niż 6 miesięcy, można zmierzyć między innymi na podstawie
- wystawionych faktur sprzedaży w stosunku do łącznych szacunkowych przychodów z umowy.
 - otrzymanych płatności, w tym zaliczek, w stosunku do łącznych szacunkowych płatności z umowy, jeżeli wyrażają w sposób wiarygodny stopień zaawansowania usługi.
 - poniesionych kosztów w stosunku do łącznych szacunkowych kosztów realizacji umowy, jeżeli wyrażają w sposób wiarygodny stopień zaawansowania usługi.**
11. Firma X sprzedała towar, który został wydany z magazynu 26 kwietnia. Faktura została wystawiona 2 maja. Zapłaty dokonano 5 czerwca. Zgodnie z ustawą o rachunkowości przychód powstanie
- 5 czerwca.
 - 2 maja.
 - 26 kwietnia.**
12. Spółka Alfa przygotowuje pierwsze sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF na koniec 201X r. W związku z tym oszacowała na dzień bilansu otwarcia wartość godziwą programu komputerowego dostosowanego do jej potrzeb. W przedstawionej sytuacji
- Alfa może wykorzystać wartość godziwą programu jako zakładany koszt.
 - Alfa nie może wykorzystać wartości godziwej programu jako zakładanego kosztu.**
 - Alfa może wykorzystać wartość godziwą programu jako zakładany koszt, jeżeli oszacowania wartości godziwej dokonał niezależny rzeczoznawca na podstawie danych rynkowych.
13. Spółka z o.o. pośrednicząca w obrocie wierzytelnościami (faktor) zawarła 1 grudnia 2014 roku umowę faktoringu wierzytelności o wartości nominalnej 100.000 zł, której termin spłaty przypada na 31 stycznia 2015 roku. Na konto faktoranta przelana została w dniu 1 grudnia 2014 r. kwota 90.000 zł. Na dzień bilansowy przypadający w dniu 31 grudnia 2014 roku faktor powinien wycenić wierzytelność w bilansie w
- w cenie nabycia (90.000 zł).
 - w skorygowanej cenie nabycia (zamortyzowanego kosztu).**
 - w wartości nominalnej (100.000 zł).
14. W styczniu 2016 r. zakończyła się wytoczona Spółce w 2014 r. przez byłego pracownika sprawa sądowa o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy. Żądanie pracownika opiewało na kwotę 500 tys. zł i na taką kwotę utworzono rezerwę na koniec 2014 r. W wyniku zawartej w styczniu 2016 r. ugody ustalono kwotę odszkodowania na 300 tys. zł. Przy sporządzaniu sprawozdania za 2015 r. Spółka powinna
- skutki ugody ująć w całości w roku 2016, nie korygując kwoty rezerwy na koniec roku 2015.
 - skorygować kwotę rezerwy na koniec roku 2015 a różnicę pomiędzy kwotą rezerwy a kwotą uzgodnionego odszkodowania ująć w roku 2015 jako pozostałe przychody operacyjne.**
 - skorygować kwotę rezerwy na koniec roku 2015 a różnicę pomiędzy kwotą rezerwy a kwotą uzgodnionego odszkodowania ująć w pozycji Zysk / strata z lat ubiegłych.
15. Na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację kapitałów własnych
- przeprowadza się drogą spisu z natury, którego wartości następnie porównuje z wartościami księgowymi oraz wyjaśnia i rozlicza ewentualne różnice.
 - przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości.**
 - nie przeprowadza się; czyni się to tylko na dzień zakończenia działalności oraz na dzień poprzedzający postawienie jednostki w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości – drogą spisu z natury.
16. W przypadku zaprzestania stosowania MSR skutki finansowe przejścia na zasady rachunkowości wynikające z ustawy o rachunkowości ujmuje się jako
- kapitał z aktualizacji wyceny.
 - kapitał zapasowy.
 - wynik lat ubiegłych lub jako zmianę kapitału z aktualizacji wyceny.**
17. Skutki wyceny dokonanej w związku z utratą możliwości kontynuacji działalności spółki i utworzenia z tego tytułu rezerwy wpływają, zgodnie z UoR na
- pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe.
 - kapitał z aktualizacji wyceny.**
 - straty nadzwyczajne.

7 Rachunkowość finansowa

18. Spółka akcyjna przygotowuje uzgodnienia wyniku finansowego ustalonego na podstawie ustawy o rachunkowości, aby wskazać różnice z MSR. Na koniec roku spółka naliczyła i ujęła w wyniku finansowym różnice kursowe na dwóch pozycjach: zaliczce w EUR wpłaconej kontrahentowi na przyszłą dostawę maszyny produkcyjnej oraz zaliczce (przedpłacie) otrzymanej w USD w związku z przyszłą dostawą produktów X. W przedstawionej sytuacji wynik finansowy zgodnie z MSSF
- nie uwzględnia różnic kursowych na obu tych pozycjach.**
 - uwzględnia różnice kursowe na obu tych pozycjach.
 - uwzględnia różnice kursowe jedynie na zaliczce otrzymanej na przyszłe dostawy produktów X.
19. Zgodnie z ustawą o rachunkowości składniki kapitału własnego spółki akcyjnej postawionej w stan likwidacji należy na dzień rozpoczęcia likwidacji
- wycenić w cenach sprzedaży netto możliwej do uzyskania pomniejszonej o wskaźnik inflacji.
 - połączyć w jeden kapitał zmniejszając go wyłącznie o udziały własne.
 - połączyć w jeden kapitał zmniejszając o należne wkłady na poczet kapitału, o ile nie wezwano zainteresowanych do ich wniesienia oraz o akcje własne.**
20. Istotne błędy dotyczące roku poprzedniego, ale wykryte w roku bieżącym już po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego koryguje się w księgach rachunkowych
- roku poprzedniego.
 - roku bieżącego.**
 - roku kolejnego.
21. Zobowiązania wyrażone w walutach obcych co do których podjęta została uchwała o ich zamianie na udziały w podwyższonym kapitale wycenia się – zgodnie z ustawą o rachunkowości – na dzień podjęcia uchwały o zamianie
- według kursu średniego waluty ogłoszonego przez NBP na dzień poprzedzający podjęcie uchwały.**
 - według uzgodnionego z wierzycielami kursu waluty.
 - według kursu waluty po jakim zobowiązania zostały wycenione w momencie ujęcia ich w księgach rachunkowych.
22. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów wynikające z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń, zgodnie z UoR wykazuje się w bilansie jako
- zobowiązania.
 - rozliczenia międzyokresowe.
 - rezerwy na zobowiązania.**
23. Udzielenie poręczenia kredytu spółce zależnej, zgodnie z UoR, w spółce dominującej
- stanowi zobowiązanie warunkowe.**
 - nie stanowi zobowiązania warunkowego.
 - nie stanowi zobowiązania warunkowego, jeżeli poręcznie jest odpłatne.
24. Zgodnie z MSR jeżeli towary są wymieniane, w drodze zwykłej wymiany na towary o podobnym rodzaju i wartości to
- przychody wycenia się według wartości godziwej otrzymanych towarów.
 - przychody wycenia się według wartości godziwej przekazanych towarów.
 - wymiany takiej nie uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów.**
25. MSSF 8 ma obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych
- jednostek będących funduszami inwestycyjnymi emitującymi instrumenty dłużne nie objęte wtórnym obrotem rynkowym.
 - jednostek, które wyemitowały instrumenty dłużne lub kapitałowe będące przedmiotem obrotu na rynku publicznym.**
 - wszystkich jednostek stosujących MSSF jako podstawę sporządzania sprawozdania finansowego.

26. Spółki, stosujące ustawę o rachunkowości podlegają połączeniu, które rozliczane jest metodą nabycia. Dokonując rozliczenia połączenia spółka przejmująca powstałą nadwyżkę wartości godziwej aktywów netto spółki przejmowanej nad ceną przejęcia, do wysokości nieprzekraczającej wartości godziwej nabytych aktywów trwałych z wyłączeniem długoterminowych aktywów finansowych notowanych na rynkach regulowanych, powinna

- a) uznać za ujemną wartość firmy, która będzie odpisywana do przychodów przez okres nie dłuższy niż 5 lat.
- b) **uznać za ujemną wartość firmy, zaliczoną do rozliczeń międzyokresowych przychodów przez okres będący średnią ważoną okresu ekonomicznej użyteczności nabytych i podlegających amortyzacji aktywów.**
- c) jednorazowo zarachować do przychodów.

27. Spółka stosująca krajowe standardy rachunkowości, utworzyła na koniec 2015 r. rezerwę z tytułu napraw gwarancyjnych produktów. W 2016 r. okazało się, iż awaryjność produktów jest większa niż przewidywano, a koszty napraw istotnie przewyższają wcześniejsze przewidywania. Sporządzając sprawozdanie finansowe za 2016 r. wartość przewyższającą kwotę rezerwy spółka powinna potraktować jako

- a) błąd poprzednich okresów (błędna wartość rezerwy) a kwotę błędu ująć w kapitale (funduszu) własnym jako stratę lat ubiegłych.
- b) zmianę wartości szacunkowych a kwotę wynikającą ze zmiany szacunku ująć w kapitale (funduszu) własnym jako stratę lat ubiegłych.
- c) **zmianę wartości szacunkowych, a różnicę pomiędzy wartościami rzeczywistymi a szacunkowymi ująć w kosztach roku 2016.**

28. Jednostka jest właścicielem maszyny o znacznej wartości oddanej do używania pod koniec grudnia 2014 r. W momencie oddania maszyny do używania oszacowano przewidywany okres używania na 5 lat i przyjęto stawkę amortyzacji liniowej 20%. W czerwcu 2016 r. stwierdzono jednak, iż dotychczasowe doświadczenia wskazują, że całkowity okres używania wyniesie 6 lat. W opisanej sytuacji jednostka powinna

- a) dokonać w roku 2016 korekty z tytułu zaniżonych kosztów amortyzacji w roku 2015 poprzez pozycję „Zysk / strata z lat ubiegłych” a nieumorzoną wartość rozłożyć równomiernie w czasie na lata 2016-2021.
- b) nie korygować danych za rok 2015 a zmieniony okres oraz kwoty amortyzacji zastosować do roku 2016 oraz lat kolejnych.
- c) **nie korygować danych za rok 2015 oraz 2016. Zmienioną stawkę amortyzacji należy przyjąć począwszy od roku 2017.**

29. Główny księgowy Spółki publicznej Kodama (stosującej MSR) rozważa kryteria dotyczące segmentów operacyjnych wynikające z MSSF 8. Zgodnie z w/w standardem łączny przychód z obrotów zewnętrznych przypadający na segmenty operacyjne powinien stanowić co najmniej

- a) 50 % przychodów jednostki.
- b) **75% przychodów jednostki.**
- c) 80 % przychodów jednostki.

30. Jeżeli leasingobiorca z tytułu zawartej umowy leasingu finansowego, oprócz okresowych opłat leasingowych, ponosi dodatkowe opłaty leasingowe, których wysokość zależna jest od intensywności eksploatacji przedmiotu leasingu to opłaty te w świetle MSR 17

- a) pomniejszają częściowo wartość zobowiązania leasingowego a częściowo są kosztem z tytułu odsetek.
- b) **ujmowane są jako koszty bieżącej działalności operacyjnej.**
- c) ujmowane są jako należności.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1 (za 20 punktów)

Założenia:

ABC Sp. z o.o. sporządziła sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2013 zgodnie z MSR. W sprawozdaniu tym zostały ujęte zdarzenia przedstawione w kolumnie 2 tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania.

Dyspozycje:

Proszę w tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania wskazać, zgodnie z MSR, odpowiednie kwalifikacje sytuacji i prawidłowe sposoby ujmowania korekt dla przedstawionych zdarzeń, poprzez wpisanie znaku „X” w odpowiedniej kolumnie.

Rozwiązanie wzorcowe:

L p.	Opis zdarzenia	Kwalifikacja zdarzenia do jednej z kategorii:			Podejście, jakie jednostka powinna zastosować:			Okres wprowadzenia korekty	
		zmiana polityki rachunkowości	korekta błędów lat ubiegłych	zmiana danych szacunkowych	P.R.-pełne retrospektywne, O.R.-ograniczone retrospektywne, P-prospektywne			BR.-bieżący rok DP-dane porównawcze	DP
					P.R.	O.R.	P.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Po wydaniu opinii o sprawozdaniu finansowym za rok 2012, ale przed zatwierdzeniem tego sprawozdania przez Zgromadzenie Wspólników, w 2013 r. do spółki wpłynęła faktura na istotną kwotę, tj. 1 mln zł, za usługi doradcze świadczone w roku 2012, przez jednostkę dominującą w grupie kapitałowej. Faktura ta została zakwalifikowana do kosztów i ujęta w księgach bieżącego okresu, tj. 2013r. W sprawozdaniu finansowym za 2012 r. nie utworzono rezerwy na te koszty. Sprawozdanie za 2012 r. zostało następnie zatwierdzone		X (MSR 8.42)		X (MSR 8.42)			X (MSR 8.42)	X (MSR 8.42)
2.	W 2013 r. spółka uznała, że zmieni ujęcie dotychczas rozpoznawanych przychodów z tytułu odsetek od udzielanych pożyczek z metody kasowej na metodę memoriałową, czym doprowadzi do stanu, iż będą one ujmowane w okresie, którego dotyczą. Przychody te odnotowano w 2011, 2012 i 2013 r. i były one istotne.		X (MSR 8.42)		X (MSR 8.42)			X (MSR 8.42)	X (MSR 8.42)

3.	W 2013 r. dokonano analizy stawek amortyzacyjnych i stanu środków trwałych i uznano, iż dla wielu środków trwałych jest zasadne wydłużenie okresu ich ekonomicznej użyteczności. Okazało się, że pierwotnie okresy te były przyjęte zbyt krótkie. Ustalono, iż kwoty które z tytułu zawyżonych odpisów amortyzacyjnych wpłynęły na wyniki poszczególnych lat, były istotne.			X (MSR 8.38)			X (MSR 8.38)	X (MSR 8.38)	
4.	W lutym 2013 r. okazało się, iż spółka musi dokonać istotnie kosztowych poprawek w obcym budynku, w którym w 2011 r. przeprowadziła remont i zgodnie z umową udzieliła 2-letniej gwarancji na jakość swoich usług. W sprawozdaniach za lata ubiegłe ujęto rezerwę na koszty napraw w kwocie niewystarczającej do wykonania poprawek.			X (MSR 8.37)			X (MSR 8.37)	X (MSR 8.37)	
5.	W styczniu 2013 r. spółka poniosła istotne straty związane z zaciągniętym w 2010 r. zobowiązaniem warunkowym, w formie udzielenia gwarancji swojej spółce córce spłaty kredytu inwestycyjnego. Spółka ta została postawiona w stan likwidacji i kredyt stał się natychmiast wymagalny.			X (MSR 8.48)			X (MSR 8.37)	X (MSR 8.37)	

Punktacja – do 4 punktów za prawidłowe zakwalifikowanie każdego zdarzenia.
Podstawa prawna nie jest wymagana.

Zadanie 2 (za 20 punktów)

Założenia:

I. Jednostka A ewidencjonuje koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym. Ustala wynik finansowy metodą porównawczą. Wiadomo, że na koniec okresu jednostka wykazywała:

▪ Koszty według rodzaju	819 000
▪ Wartość sprzedanych materiałów i towarów	200 000
• Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	506 000
• Koszty zarządu	255 000
• Koszty sprzedaży	37 000
• Koszty działalności pomocniczej (wydział remontowy)	18 000
• Koszty obrotów wewnętrznych	5 200
• Obroty wewnętrzne	5 200
• Przychód ze sprzedaży produktów	900 000
• Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	240 000
• Przychody ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	35 000
• Koszty zbycia niefinansowych aktywów trwałych	32 000

II. W ostatnim dniu roku miały miejsce m.in. następujące zdarzenia:

- Przekazano organizacji pożytku publicznego materiały w formie darowizny:
 - wartość przekazanych materiałów 300 zł
 - VAT należny 69 zł
- Przekazano produkty gotowe do sklepu fabrycznego 2 000 zł
- Rozliczono koszty działalności pomocniczej. Wydział remontowy świadczył usługi na rzecz:
 - budowy nowej hali fabrycznej 11 000 zł
 - malowania pomieszczeń biurowych 7 000 zł

Dyspozycje:

- Podać w tabeli 1 dekretację opisanych zdarzeń wiedząc, że jednostka stosuje m.in. konta podane niżej.
- Ustalić (podając sposób liczenia) wielkość zmiany stanu produktów i jej charakter (zmniejszenie/zwiększenie).
- Obliczyć wynik ze sprzedaży przedstawiając fragment rachunku zysków i strat w wariantcie porównawczym.

Nr konta	Nazwa konta
083	Środki trwałe w budowie
221	VAT naliczony i jego rozliczenie
222	VAT należny i jego rozliczenie
311	Materiały
330	Towary
402	Usługi obce
409	Pozostałe koszty rodzajowe
490	Rozliczenie kosztów rodzajowych
520	Koszty wydziałowe
531	Koszty działalności pomocniczej
550	Koszty ogólnego zarządu
601	Wyroby gotowe
640	Rozliczenia międzyokresowe kosztów
736	Wartość sprzedanych towarów w cenie nabycia
764	Inne pozostałe przychody operacyjne
769	Inne pozostałe koszty operacyjne
790	Obroty wewnętrzne
791	Koszty obrotów wewnętrznych
845	Inne rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. Tabela 1 max 8 pkt

L.p	Zdarzenie	Suma	Dekretacja	
			Dt	Ct
1.	Przekazano organizacji pożytku publicznego materiały w formie darowizny			
	a) wartość przekazanych materiałów	300	769	311
	b) VAT należny	69	769	222
2.	Przekazano produkty gotowe do sklepu fabrycznego	2 000	791	601
		2 000	330	790
3a.	Wydział remontowy świadczył usługi na rzecz budowy nowej hali fabrycznej	11 000	791	531
		11 000	083	790
3b.	Wydział remontowy świadczył usługi na rzecz malowania pomieszczeń biurowych	7 000	550	531

Ad 2. max 6 pkt

Zmiana stanu produktów wynosi =

Koszty rodzajowe – (koszt sprzedanych produktów + koszty obrotów wewnętrznych) =

$$819\,000 - (805\,000 + 18\,200) = 819\,000 - 823\,200 = -4\,200 \text{ (zmniejszenie)}$$

$$\text{Koszty obrotów wewnętrznych} = 5\,200 + 2\,000 + 11\,000 = 18\,200$$

$$\text{Koszt sprzedanych produktów} = 506\,000 + 255\,000 + 37\,000 + 7\,000 \text{ (prod. pomocnicza)} = 805\,000$$

Ad 3. max 6 pkt

Pozycja	kwota
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	1 154 000
Przychody ze sprzedaży produktów	900 000
Zmiana stanu produktów (zmniejszenie/zwiększenie)	- 4 200
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	18 200
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	240 000
Koszty działalności operacyjnej	1 019 000
Koszty układu rodzajowego	819 000
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	200 000
Zysk ze sprzedaży	135 000

7 Rachunkowość finansowa

Zadanie 3 (za 20 punktów)

Założenia:

30 czerwca 20XX r. spółka Z przejęła spółkę Y. Połączenie jednostek zostało rozliczone metodą nabycia, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału w spółce Z o 3 mln zł. Jednostki prowadzą księgi rachunkowe zgodnie z ustawą o rachunkowości. W poniższych tabelach zawarto wybrane informacje dotyczące transakcji przejęcia Spółki Y:

Cena przejęcia	3 000 000 zł
Wartość godziwa przyjętych aktywów	4 700 000 zł
Zobowiązania	1 200 000 zł

Zestawienie przyjętych aktywów trwałych wycenionych wg. wartości godziwej:

Wartość godziwa aktywów trwałych	3 800 000 zł
w tym:	
- wartości niematerialne i prawne	54 000 zł
- środki trwałe	3 600 000 zł
- inwestycje długoterminowe- są to akcje spółek notowanych na GPW	146 000 zł

W skład przyjętych aktywów netto wchodziły również należności 900.000 zł.

Dodatkowe dane dotyczące przyjętych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

Wyszczególnienie amortyzowanych aktywów trwałych	Wartość godziwa	Okres ekonomicznej użyteczności (miesiące)	(Wartość x okres użyteczności)
1	2	3	(2x3)
Wartości niematerialne i prawne (licencje na programy komputerowe)	54 000	18	972 000
Środki trwałe, w tym:	3 600 000		335 600 000
- budynki i budowle	2 600 000	120	312 000 000
- środki transportu	500 000	24	12 000 000
- maszyny i urządzenia	300 000	30	9 000 000
- pozostałe środki trwałe	200 000	13	2 600 000
Razem	3 654 000	x	336 572 000

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych powyżej:

- Ustalić, czy powstanie dodatnia czy ujemna wartość firmy i obliczyć:
 - Wartość firmy (dodatnią lub ujemną) powstałą na dzień połączenia
 - Górną granicę (dodatniej lub ujemnej) wartości firmy
 - Okres rozliczenia (dodatniej lub ujemnej) wartości firmy
 - Miesięczny odpis (dodatniej lub ujemnej) wartości firmy (zaokrąglone do pełnych złotych)
- Wskazać jakie skutki bilansowe w spółce Z wywołało ujęcie transakcji przejęcia Spółki Y.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. max 13 pkt

a) Na dzień połączenia powstała

Wartość godziwa aktywów netto	3.500.000 zł
Cena przejęcia	3.000.000 zł
Ujemna wartość firmy	-500.000 zł

b) Maksymalna wielkość ujemnej wartości firmy:

- Wartość godziwa nabytych aktywów trwałych	3.800.000 zł
- Wartość godziwa długoterminowych aktywów finansowych notowanych na rynkach regulowanych	-146.000 zł

Górna granica ujemnej wartości firmy **3.654.000 zł**

c) Średni okres rozliczenia ujemnej wartości firmy 92 mies.
(336.572.000/3.654.000)

d) Miesięczny odpis ujemnej wartości firmy (500.000 zł / 92 mies.) 5435 zł

Ad 2. Skutki bilansowe ujęcia transakcji przejęcia Spółki Y na dzień przejęcia: (za 7 punktów)

Treść	Wartość z przejęcia ujęta w Aktywach Spółki Z	Wartość z przejęcia ujęta w Pasywach Spółki Z
Wartości niematerialne i prawne	54 000	
Środki trwałe	3 600 000	
Inwestycje długoterminowe	146 000	
Należności	900 000	
Wartość firmy		500 000
Kapitały własne		3 000 000
Zobowiązania		1 200 000
Suma zwiększeń	4 7000 000	4 700 000

Zadanie 4 (za 20 punktów)

Założenia:

Sprawozdanie finansowe ROBBUD Spółki z o.o. za 2013 r. nie podlegające obowiązkowi badania zostało zatwierdzone. Spółka prowadzi działalność w zakresie robót budowlanych. W styczniu 2013 r. Spółka zawarła umowę leasingu, której przedmiotem była maszyna budowlana. Umową ustalono m.in. następujące warunki:

- 1) okres trwania leasingu 4 lata,
- 2) wartość początkowa maszyny 200 000 zł,
- 3) łączna opłata w całym okresie leasingu 250 000 zł, w tym:
 - a) opłata wstępna, wchodząca w skład opłaty łącznej, stanowi 5% wartości początkowej przedmiotu leasingu, tj. 10 000 zł,
 - b) pozostałe opłaty ustalone do spłaty w okresie 4 lat, wynoszące 240 000 zł, podzielono na 48 miesięcznych rat, rocznie stanowi to kwotę 60 000 zł,
- 4) prawo korzystającego do zakupu maszyny po zakończeniu okresu leasingu za kwotę równą 1% wartości początkowej maszyny (2 000 zł).

Zgodnie z przepisami prawa podatkowego jest to leasing operacyjny. Spółka w polityce rachunkowości przyjęła zasadę, iż umowy leasingu kwalifikuje zgodnie z prawem podatkowym.

W 2014 r., drugim roku trwania umowy leasingu, w Spółce wzrosły przychody ze sprzedaży, w wyniku czego sprawozdanie finansowe sporządzone za rok obrotowy zakończony 31.12.2014 r. ujawniło powstanie obowiązku badania sprawozdania finansowego za 2015 r., zgodnie z przepisami art. 64 ustawy o rachunkowości. W związku z tym w 2014 r. Spółka podjęła decyzję o przekwalifikowaniu umowy leasingu od 01.01.2013 r., z leasingu operacyjnego na leasing finansowy. Przyjęto zasadę, że podział opłaty leasingowej na część kapitałową i odsetkową zostanie dokonany metodą równomierną. Okres ekonomicznej użyteczności ustalono na 10 lat. Maszynę przyjęto do użytkowania w styczniu 2013 r. W 2014 r. leasing ujęto już w księgach zgodnie ze zmienioną zasadą.

Spółka stosuje porównawczy rachunek zysków i strat oraz między innymi konta księgi głównej wykazane w poniższej tabeli.

Symbol konta	Opis przeznaczenia
013	Urządzenia techniczne i maszyny
073	Umorzenie urządzeń technicznych i maszyn
130	Rachunek bankowy bieżący
201	Rozrachunki z odbiorcami
202	Rozrachunki z dostawcami
218	Rozrachunki bieżące z tytułu leasingu
330	Towary
408	Amortyzacja
640	Rozliczenia międzyokresowe kosztów
754	Inne przychody finansowe
759	Inne koszty finansowe
760	Pozostałe przychody operacyjne
820	Rozliczenie wyniku finansowego roku obrotowego
821	Rozliczenie wyniku finansowego lat ubiegłych
845	Rozliczenia międzyokresowe przychodów
860	Wynik finansowy

Dyspozycje:

1. W tabeli 1 zamieszczonej w rozwiązaniu zadania proszę przedstawić podział opłaty leasingowej na część kapitałową i odsetkową. Niezbędne obliczenia proszę zamieścić pod tabelą.
2. W drugiej tabeli zawartej w rozwiązaniu zadania proszę zaproponować korekty (treść, kwoty i dekryty) dotyczące 2013 r., służące ujęciu w księgach rachunkowych 2014 r. skutków przekwalifikowania umowy leasingu (dla uproszczenia z pominięciem VAT i podatku odroczonego). Dla operacji sformułowanej za lp. 5 w kol. 2 proszę o podanie rozliczenia w kol. 3 tylko w przypadku, jeśli ta operacja zostanie uznana za odpowiednią (dla przypadku wynikającego z zadania). Jeśli operacja zostanie uznana za nieodpowiednią – proszę wpisać „-” w kol. 3, 4 i 5.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. Podział opłaty leasingowej na część kapitałową i odsetkową w tys. zł . max 9 pkt

Rok trwania umowy	Kwota zobowiązania na BO	Kwota rocznej opłaty podstawowej	Część odsetkowa opłaty	Część kapitałowa opłaty	Kwota zobowiązania na BZ
1	2	3	4	5	6
2013	200	60 10 <i>(opłata wstępna)</i>	13	47 10	143
2014	143	60	13	47	96
2015	96	60	13	47	49
2016	49	60 2 <i>(wykup)</i>	13	47 2	-

Obliczenia:

koszt leasingu = 250 tys. – 200 tys. + 2 tys. = 52 tys. zł

 $52 / 4 = 13$ tys. zł koszt jednoroczny – część odsetkowa $60 - 13 = 47$ tys. zł – część kapitałowa

Ad 2. . max 11 pkt

Ujęcie w księgach rachunkowych 2014 r., stanowiące skutki przekwalifikowania umowy leasingu.

Dla operacji sformułowanej za lp. 5, w kol. 2, proszę o podanie kwoty w kol. 3, a obliczeń w połączonej kol. 4 i 5 tylko w przypadku, jeśli ta operacja jest odpowiednia dla przypadku wynikającego z zadania, zaś w przypadku, jeśli zostanie ona uznana za nieodpowiednią – proszę wstawić „-” w kol. 3, 4 i 5.

L.p.	Opis operacji	Kwota	Symbol konta	
			Wn	Ma
1	2	3	4	5
1.	Początkowe ujęcie maszyny w ewidencji środków trwałych	200	013	218
2.	Korekta rozrachunków z finansującym z tytułu opłaty wstępnej	10	218	821
3.	Korekta rozrachunków z finansującym z tytułu części kapitałowej	47	218	821
4.	Naliczenie amortyzacji za rok 2013: $200 \times 10\% = 20$	20	821	073
5.	Rozliczenie zysku/straty z lat ubiegłych - korekta wyniku za 2013 r.	37	W 2013 ujęto pierwotnie: 10 (opłata wstępna) + 60 (opłata podstawowa) razem = 70 Korekty: 10 + 47 = 57 zwiększenie wyniku 20 = zmniejszenie wyniku Wynik = 57 – 20 = 37 zwiększenie	

7 Rachunkowość finansowa

Zadanie 5 (za 20 punktów)

Założenia:

W trakcie dyskusji w gronie młodych księgowych i biegłych rewidentów szuka się odpowiedzi na szereg pytań dotyczących podstaw prawnych oraz sposobu ujmowania w księgach rachunkowych i prezentacji w sprawozdaniu finansowym zdarzeń wynikających ze zmian prawnych regulacji leżących u podstaw sporządzania sprawozdań finansowych i zmian przyjętych zasad rachunkowości w różnych jednostkach. Pytania będące przedmiotem dyskusji zestawiono w tabeli 1.

Dyspozycje:

Proszę udzielić odpowiedzi na zadane pytanie wpisując w tabeli 1 odpowiednio słowo **TAK** lub **NIE**. Każdą odpowiedź należy uzasadnić powołując się na właściwą podstawę (ustawa o rachunkowości i/lub MSR/MSSF).

Rozwiązanie wzorcowe:

Tabela 1.

Lp	Pytanie	Odpowiedź
1.	Spółka zaprzestała stosowania MSR. Skutki przejścia na zasady wynikające z UoR ujęła jako wynik lat ubiegłych. Skutki przejścia z UoR na MSR, które miało miejsce kilka lat wcześniej rozliczono z kapitałem z aktualizacji wyceny. Czy w opisanej sytuacji zastosowane rozwiązanie jest poprawne?	NIE
Uzasadnienie: UoR, art. 8 ust. 3. W przypadku zmian zasad (polityki) rachunkowości, spowodowanych zaprzestaniem stosowania MSR przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, a jeżeli skutki przeszacowania aktywów dokonano zgodnie z MSR rozliczono z kapitałem (funduszem) z aktualizacji wyceny - jako zmianę stanu tego kapitału (funduszu).		
2.	Korekty wynikające ze zdarzeń i okoliczności sprzed dnia przejścia na MSSF ujęto w zyskach zatrzymanych. Czy przyjęte rozwiązanie jest poprawne?	TAK
Uzasadnienie: MSSF nr 1 pkt. 11. ... Powstające korekty wynikają ze zdarzeń i okoliczności sprzed dnia przejścia na MSSF. Dlatego jednostka na dzień przejścia na MSSF ujmuje te korekty bezpośrednio w zyskach zatrzymanych (lub odpowiednio w innej kategorii kapitałów).		
3.	Czy prawdziwym jest twierdzenie, że szacunki dokonane przez jednostkę zgodnie z MSSF na dzień przejścia na MSSF mogą być zmienione jeżeli występują obiektywne dowody na to że popełniono błędy we wcześniej dokonanych szacunkach?	TAK
Uzasadnienie: MSSF nr 1 pkt. 14. Szacunki dokonane przez jednostkę zgodnie z MSSF na dzień przejścia na MSSF powinny być spójne z szacunkami dokonanymi na ten dzień zgodnie z wcześniej stosowanymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, chyba że występują obiektywne dowody na błędy we wcześniej dokonanych szacunkach.		
4.	Czy prawdziwym jest twierdzenie, że pierwsze sprawozdania finansowe jednostki sporządzone zgodnie z MSSF powinny zawierać, między innymi, uzgodnienia sumy przychodów ze sprzedaży wykazywanych zgodnie z wcześniej stosowanymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości z wykazywanym zgodnie z MSSF?	NIE
Uzasadnienie: MSSF nr 1 pkt. 24. ... pierwsze sprawozdania finansowe jednostki sporządzone zgodnie z MSSF powinny zawierać: (b) uzgodnienie sumy całkowitych dochodów zestawionych zgodnie z MSSF za ostatni okres prezentowany w najnowszych rocznych sprawozdaniach finansowych. Punktem wyjścia takiego uzgodnienia powinna być suma całkowitych dochodów zestawionych zgodnie z wcześniej stosowanymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości za ten sam okres lub, jeżeli jednostka nie prezentowała takiej kwoty, wynik ustalony zgodnie z wcześniej stosowanymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości.		

Zadanie 6 (za 20 punktów)

Założenia

Spółka ABC stosuje MSSF jako podstawę sporządzania sprawozdania finansowego. 15 stycznia 20X5 r. ABC nabyła 10.000 akcji, notowanej na GPW, spółki XYZ płacąc cenę 100 zł za akcję. Dodatkowo zapłacono prowizję maklerską w wysokości 1 zł za akcję. Akcje zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Cena rynkowa akcji XYZ na koniec poszczególnych kwartałów kształtowała się następująco:

- 31 marca 20X5 140 zł
- 30 czerwca 20X5 97 zł
- 30 września 20X5 33 zł
- 31 grudnia 20X5 125 zł

Całość portfela akcji została sprzedana 12 stycznia 20X6 po cenie wynoszącej 142 zł/akcję.

ABC uznaje, że utrata wartości następuje dla spadków wynoszących przynajmniej 10% w odniesieniu do ceny zakupu. ABC raportuje kwartalnie.

W zakładowym planie kont spółka stosuje m.in. następujące konta księgi głównej:

261 – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży krótkoterminowe

262 – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży długoterminowe

263 – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

290 – Inne

753 – Zyski z tyt. wyceny instrumentów finansowych (konto wynikowe)

754 – Utrata wartości instrumentów finansowych (konto wynikowe)

803 – Pozostałe całkowite dochody/Kapitał z aktualizacji wyceny

Dyspozycje:

1. Proszę ustalić wartość początkową w jakiej rozpoznane zostaną zakupione akcje.
2. Proszę obliczyć, na koniec każdego z kwartałów, zmiany wartości posiadanych akcji, podać ich ujęcie w księgach rachunkowych (kwota, dekret) oraz ustalić wartość kapitału z aktualizacji wyceny.

Uwaga: W rozwiązaniu proszę pominąć kwestię podatku odroczonego.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1.

Wartość początkowa: (3 punkty)

Wyliczenie wartości początkowej:

$$10.000 \text{ szt} \times 101 \text{ zł} = 1.010.000 \text{ zł}$$

Ad 2

31 marca 20X5 (4 punkty)

Wyliczenie zmiany wartości akcji:

$$10.000 \text{ szt} \times (140 \text{ zł} - 101 \text{ zł}) = +390.000 \text{ zł}$$

Treść operacji gospodarczej:	Kwota	Dt	Ct
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	390.000	261	803

Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 marca 20X5 = +390.000 zł

30 czerwca 20X5 (4 punkty)

Wyliczenie zmiany wartości akcji:

$$10.000 \text{ szt} \times (97 \text{ zł} - 140 \text{ zł}) = -430.000 \text{ zł}$$

Treść operacji gospodarczej:	Kwota	Dt	Ct
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	430.000	803	261

Kapitał z aktualizacji wyceny na 30 czerwca 20X5 = - 40.000 zł (ujemny)

30 września 20X5 (5 punkty)

Wyliczenie zmiany wartości akcji:

$$10.000 \text{ szt} \times (33 \text{ zł} - 97 \text{ zł}) = -640.000 \text{ zł}$$

Treść operacji gospodarczej:	Kwota	Dt	Ct
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	680.000	754	
	640.000		261
	40.000		803

Kapitał z aktualizacji wyceny na 30 września 20X5 = 0 zł

7 Rachunkowość finansowa

31 grudnia 20X5 (4 punkty)

Wyliczenie zmiany wartości akcji:

$10.000 \text{ szt} \times (125 \text{ zł} - 33 \text{ zł}) = +920.000 \text{ zł}$

Treść operacji gospodarczej:	Kwota	Dt	Ct
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	920.000	261	803

Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 20X5 = + 920.000 zł

ZADANIE 2

Pytania testowe

1. Bank dokonujący operacji w walutach obcych zobligowany jest prowadzić ewidencję tych operacji w taki sposób aby
 - a) **być w stanie codziennie ustalić wynik z pozycji wymiany.**
 - b) tylko na koniec miesiąca być w stanie ustalić wynik z transakcji wymiany.
 - c) tylko na koniec miesiąca być w stanie ustalić wynik z pozycji wymiany.
2. Spółdzielcza kasa oszczędnościowo – kredytowa kontrakty kupna-sprzedaży instrumentów finansowych do momentu rozliczenia ewidencjonuje
 - a) w cenie nabycia.
 - b) **w wartości nominalnej.**
 - c) w wartości godziwej.
3. Spółdzielcza kasa oszczędnościowo – kredytowa odpisy aktualizujące wartość należności tworzy
 - a) **najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał.**
 - b) najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca.
 - c) tylko w ostatnim dniu miesiąca kończącego rok obrotowy.
4. Ustalając (zgodnie z ustawą o rachunkowości) wynik z tytułu odsetek bank zalicza do tego wyniku
 - a) tylko należne odsetki od należności normalnych.
 - b) **należne odsetki od należności normalnych i należności pod obserwacją.**
 - c) należne odsetki od wszystkich wymagalnych należności banku.
5. Funduszami własnymi Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej są
 - a) **fundusz udziałowy i fundusz zasobowy.**
 - b) fundusz udziałowy i fundusz stabilizacyjny.
 - c) fundusz zasobowy i fundusz stabilizacyjny.
6. Bank może przenieść należność stanowiącą ekspozycję kredytową do ewidencji pozabilansowej gdy wartość netto należności jest równa zero a ekspozycja ta była zaklasyfikowana do
 - a) należności straconych przez co najmniej trzy miesiące.
 - b) należności wątpliwych co najmniej przez pół roku.
 - c) **należności straconych przez co najmniej rok.**
7. Koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do składnika aktywów finansowych zakwalifikowanych przez bank do kategorii dostępnych do sprzedaży
 - a) **zwiększają koszt (cenę nabycia) tych aktywów finansowych.**
 - b) zmniejszają koszt (cenę nabycia) tych aktywów finansowych.
 - c) nie są uwzględniane w koszcie (cenie nabycia) tych aktywów.
8. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe wnoszą na wyodrębniony w Kasie Krajowej fundusz stabilizacyjny wpłaty w wysokości
 - a) co najmniej 0,75% ich aktywów.
 - b) nie więcej niż 13,5% ich aktywów.
 - c) **co najmniej 1% i nie więcej niż 3% ich aktywów.**
9. Udzielone lub otrzymane zabezpieczenia bank ewidencjonuje
 - a) na kontach bilansowych.
 - b) **na kontach pozabilansowych.**
 - c) pozaksięgowo.
10. Tworzenie z odpisów z zysku netto funduszy, ich przeznaczenie oraz zasady pokrywania strat określa
 - a) zarząd banku.
 - b) rada nadzorcza.
 - c) **statut banku.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1 (za 20 punkty)

Założenia:

W banku Money we wrześniu 2015 r. wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze (zamieszczone w tabeli poniżej).

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić poniższą tabelę podając w niej dekrety (zgodnie ze wzorcowym planem kont dla banków) operacji gospodarczych wynikających ze zdarzeń, które wystąpiły we wrześniu 2015 r. w banku Money, który stosuje konta przewidziane wzorcowym planem kont dla banków.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	Winien	Ma
1.	Bank Money spłacił zaciągnięty w NBP kredyt w ciągu dnia (kredyt techniczny)	200.000	1136	1100
2.	Bank naliczył odsetki od: a) środków na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym osoby fizycznej b) kredytu w rachunku bieżącym udzielonego spółce produkcyjnej c) własnej lokaty złożonej w innym banku	50 23 300	710 279 lub 2790 129 lub 1290	279 lub 2791 810 800
3.	Bank zawarł (na rynku międzybankowym) transakcję kupna papierów wartościowych z otrzymanym zobowiązaniem do odkupu	500.000	400	1100
4.	Bank złożył jednodniową lokatę w NBP	340.000	1110	1100
5.	Bank naliczył odsetki z tytułu transakcji kupna papierów wartościowych z otrzymanym zobowiązaniem do odkupu	2.200	409 lub 4090	830
6.	Bank pobrał z rachunku bieżącego przedsiębiorstwa ubezpieczeniowego opłatę miesięczną za prowadzenie depozytu skarbcowego	170	170	807
7.	Na rachunek bieżący urzędu miasta wpłynęły środki pieniężne z tytułu podatku od nieruchomości (przelew z innego banku)	11.400	501 lub 5010	370
8.	Osoba fizyczna wypłaciła z bankomatu banku gotówkę	600	270/274	100

Punktacja:

Po 2 punkty za każdą prawidłowo zadekretowaną operację.

7 Rachunkowość finansowa

Zadanie 2 (za 20 punktów)

Założenia:

W wrześniu 2016 roku w banku „ATRIUM” S.A. miały miejsce zdarzenia, które przedstawiono w tabeli.

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić załączoną tabelę podając w niej dekrety (zgodnie z wzorcowym planem kont dla banków) operacji gospodarczych w Banku „ATRIUM” S.A. wynikających z opisanych zdarzeń.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		KWOTA w zł	WINIEN	MA
1.	Bank pobrał z rachunku bieżącego spółki leasingowej opłatę za przelew	8	170	807
2.	Bank zawarł transakcję kupna papierów wartościowych z otrzymanym zobowiązaniem do odkupu	200.000	400	1100
3.	W terminie wymagalności bank postawił do dyspozycji spółki handlowej naliczone odsetki od depozytu terminowego	4.000	279 lub 2791	270 lub 2791
4.	Osoba prywatna wypłaciła gotówką ze swojego rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego	2.000	274	100
5.	Na rachunek bieżący urzędu gminy wpłynęła od podmiotu posiadającego rachunek w innym banku kwota podatku od nieruchomości	9	501 lub 5011	370
6.	Bank otrzymał od dostawcy zamówione materiały biurowe (Fa) i wydał je do zużycia	700	751	551
7.	Pracownik banku otrzymał z kasy zaliczkę na delegację służbową	400	550	100
8.	Posiadane przez bank środki trwale utraciły na wartości	2.600	771	038
9.	Bank przekazał przelewem z rachunku bieżącego w NBP darowiznę pieniężną na rzecz fundacji „Pomoc”	6.000	775	1100
10.	Bank zakupił 100 akcji po 25 zł każda i przeznaczył je do obrotu, płacąc za nie z rachunku bieżącego w innym banku	2.500	410	1200

Punktacja:

Po 2 punkty za każdą prawidłowo zadekretowaną operację.

ZADANIE 3

Pytania testowe

1. Zakład reasekuracji stosujący ustawę o rachunkowości, do kosztów administracyjnych zalicza
 - a) koszty utrzymania nieruchomości, w tym nieruchomości inwestycyjnych.
 - b) koszty związane z zarządzaniem portfelem umów reasekuracji.**
 - c) koszty włączenia umowy reasekuracji do portfela reasekuracji.
2. Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, koszty z tytułu wykonywania bezpośredniej likwidacji szkód zalicza do
 - a) bezpośrednich kosztów likwidacji szkód i windykacji regresów.
 - b) pozostałych kosztów operacyjnych.**
 - c) pozostałych kosztów technicznych.
3. Zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości
 - a) koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych ujmuje jako koszty administracyjne.
 - b) może uwzględnić rezerwę składek w wyliczeniu rezerwy ubezpieczeń na życie.**
 - c) koszty akwizycji rozlicza w czasie na zasadach obowiązujących przy tworzeniu rezerwy składek.
4. Zakład ubezpieczeń działu I sporządzający sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR w sprawozdaniu z wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów, straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne w zakresie w jakim zabezpieczenie jest efektywne ujmuje w części
 - a) pozostałych całkowitych dochodów, które mogą być w przyszłości reklasyfikowane do wyniku finansowego.**
 - b) pozostałych całkowitych dochodów, które nie będą reklasyfikowane do wyniku finansowego.
 - c) wyniku finansowego jako pozostałe koszty techniczne.
5. W zakładach ubezpieczeń koszty atestów i ekspertyz przy ocenie ryzyka ubezpieczeniowego zalicza się do
 - a) pozostałych kosztów technicznych.
 - b) kosztów akwizycji.**
 - c) kosztów administracyjnych.
6. Ewidencję rozliczeń z tytułu podatków, w przypadku organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, prowadzi się na kontach bilansowych oraz pozabilansowych obejmujących
 - a) tylko konta syntetyczne.
 - b) tylko konta analityczne prowadzone według rodzajów podatków.
 - c) konta syntetyczne, konta analityczne prowadzone według rodzajów podatków oraz konta szczegółowe poszczególnych osób trzecich i inkasentów.**
7. Środek trwały – urządzenie techniczne – stanowiący własność gminy, został przekazany – na podstawie decyzji – gminnej jednostce budżetowej do realizacji jej celów statutowych. Jednostka budżetowa może przyjąć to urządzenie do ewidencji środków trwałych
 - a) w wartości określonej w decyzji o przekazaniu środka trwałego.**
 - b) tylko w cenie rynkowej.
 - c) tylko w wartości początkowej brutto.
8. Kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, który zarządził inwentaryzację budynków co 5 lat
 - a) naruszył jedynie przepisy ustawy o rachunkowości.
 - b) naruszył nie tylko przepisy ustawy o rachunkowości ale także dyscyplinę finansów publicznych.**
 - c) nie naruszył obowiązujących przepisów, gdyż zasady rachunkowości, w tym inwentaryzacji, ustala kierownik jednostki.
9. Roczne sprawozdanie finansowe uczelni publicznej zatwierdza
 - a) minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.
 - b) senat uczelni.**
 - c) rektor.

7 Rachunkowość finansowa

10. Gminny zakład gospodarki komunalnej, będący samorządowym zakładem budżetowym, postawiony w stan likwidacji, wycenia aktywa
- a) zawsze po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia albo kosztów wytworzenia.
 - b) zawsze według zasad określonych dla jednostek kontynuujących działalność.
 - c) **według zasad określonych dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy o likwidacji jednostki stanowią inaczej.**

Zadanie 1 (za 20 punktów)

Założenia:

W zakładzie ubezpieczeń „B” prowadzącym działalność w dziale II i nie stosującym MSR, w okresie sprawozdawczym (rok 2015) miały miejsce następujące operacje gospodarcze podane w tabeli 1.

Dyspozycje:

Proszę wpisać dekretację operacji gospodarczych wymienionych w tabeli 1 wiedząc, że jednostka stosuje zakładowy plan kont, który zawiera m.in. następujące konta:

- 100 - Kasa
- 131 - Rachunek bieżący
- 201 - Rozrachunki z ubezpieczającymi
- 202 - Rozrachunki z pośrednikami
- 211 - Bieżące rozrachunki reasekuracyjne
- 212 - Depozytowe rozrachunki reasekuracyjne
- 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 249 - Pozostałe rozrachunki
- 501 - Koszty akwizycji
- 502 - Koszty prowizji reasekuracyjnych
- 504 - Otrzymane prowizje reasekuracyjne
- 520 - Pozostałe koszty techniczne
- 550 - Koszty administracyjne
- 601 - Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto
- 602 - Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych
- 605 - Koszty likwidacji szkód i wypadków
- 607 - Regresy i zwroty odszkodowań i świadczeń
- 611 - Zmiana stanu rezerwy składek brutto
- 612 - Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy składek
- 621 - Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto
- 622 - Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia
- 701 - Składki ubezpieczeniowe brutto
- 702 - Udział reasekuratorów w składkach ubezpieczeniowych
- 703 - Składki ubezpieczeniowe z reasekuracji czynnej
- 720 - Pozostałe przychody techniczne
- 761 - Pozostałe przychody operacyjne
- 762 - Pozostałe koszty operacyjne
- 770 - Zyski nadzwyczajne
- 771 - Straty nadzwyczajne
- 811 - Rezerwa składek brutto
- 812 - Udział reasekuratorów w rezerwie składek
- 821 - Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto
- 822 - Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji gospodarczej	Kwota (w zł)	Dt	Ct
1.	Przypis składek ubezpieczeniowych zgodnie z przekazanymi przez agentów rozliczeniami wraz z kopiami umów ubezpieczenia (agenci nie mają prawa inkasowania składek ubezpieczeniowych)	400.000	201	701
2.	Storno techniczne przypisu składki ubezpieczeniowej z ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych w związku ze sprzedażą przez ubezpieczającego pojazdu (składka została opłacona za cały okres ubezpieczenia)	500	701	201
3.	KP – wpłata do kasy przez ubezpieczającego zaległej składki ubezpieczeniowej wraz z należnymi odsetkami z tego tytułu w łącznej kwocie 2.030 zł (na zaległą składkę nie był tworzony odpis aktualizacyjny) w tym:	2.030		
	a) kwota wpłaconej zaległej składki ubezpieczeniowej	2.000	131	201
	b) kwota wpłaconych odsetek od zaległej składki (kwota odsetek nie była ujęta w należnościach od ubezpieczającego)	30	131	720
4.	Koszty delegacji służbowej pracownika wyjeżdżającego w sprawie likwidacji szkody zgłoszonej z ubezpieczenia majątku	350	605	234
5.	Otrzymano faktury agentów dotyczące należnych im prowizji na łączną kwotę 46.400 zł, w tym za:	46.400		
	a) zawarcie i odnowienie umów ubezpieczenia	45.000	501	201 lub 202
	b) inkaso składek ubezpieczeniowych	1.400	550	201 lub 202
6.	Potrącenie w liście płac składek ubezpieczeniowych należnych od własnych pracowników z tytułu zawartych z zakładem „B” umów ubezpieczenia	6.000	231	201
7.	Wypłacono z rachunku bieżącego (dowody WB) odszkodowania i świadczenia	250.000	601	131
8.	Wpłata na rachunek bieżący (dowód WB) regresu przez sprawcę szkody kradzieżowej	7.000	131	607
9.	Wystawiono i uzyskano akceptację od reasekuratora rachunku technicznego sporządzonego za bieżący okres sprawozdawczy obejmującego:	-		
	a) udział reasekuratora w składkach ubezpieczeniowych	100.000	702	211
	b) należne prowizje reasekuracyjne	22.000	211	504
	c) udział reasekuratora w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	80.000	211	602
10.	Otrzymano fakturę od innego zakładu ubezpieczeń za - wykonaną na rzecz zakładu „B” w okresie sprawozdawczym, zgodnie z zawartą umową - bezpośrednią likwidację szkód z ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych, na łączną kwotę 33.000 zł, obejmującą:	33.000		
	a) wypłacone odszkodowania	31.500	601	249
	b) należną prowizję za przeprowadzoną bezpośrednią likwidację szkód	1.500	605	249

7 Rachunkowość finansowa

Zadanie 2

(za 20 punktów)

Założenia:

W urzędzie gminy KOŁO zaksięgowano na podstawie decyzji podatek od nieruchomości 10 000 zł. Podatnicy uregulowali zobowiązanie z tytułu podatku od nieruchomości przelewem na rachunek bieżący urzędu 5 500 zł, z czego 300 zł stanowią odsetki za zwłokę w zapłacie. Przelano do budżetu kwoty dochodów budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych. Na podstawie sprawozdania budżetowego przeksięgowano zrealizowane dochody.

Sprzedano złom i makulaturę – kwota 500 zł wpłynęła do kasy. Sprzedano też zbędne materiały - kwota 400 zł wpłynęła do kasy. Wartość sprzedanych materiałów – 380 zł. Materiały o wartości 100 zł uległy zniszczeniu w wyniku pożaru spowodowanego uderzeniem pioruna.

Dyspozycje:

W oparciu o powyższe założenia, w tabeli 1 ustalić kwoty i dekrety operacji gospodarczych.

Wykaz kont służących do ewidencji operacji w jednostce budżetowej zawiera załącznik do *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2013 r. poz. 289.*

Rozwiązanie wzorcowe:

LP	Operacja	Kwota (zł)	Dekret	
			Dt	Ct
1	Przypis należności budżetowych	10 000	221	720
2	Przypis odsetek zapłaconych przez podatników	300	221	720
3	Przelew na rachunek urzędu podatków i odsetek	5500	130	221
4	Przelew na rachunek budżetu zrealizowanych dochodów budżetowych	5500	222	130
5	Okresowe przeksięgowanie zrealizowanych dochodów	5500	800	222
6	Sprzedaż złomu i makulatury	500	101	760
7	Sprzedaż materiałów – przychód	400	101	760
8	Wartość sprzedanych materiałów	380	761	310
9	Wartość materiałów zniszczonych w pożarze	100	771	310